

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

12 листопада 2020 р.

Київ

№ 694-р

Про розгляд справи № 500-26.15/48-20-ДД
про нову державну допомогу

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши справу № 500-26.15/48-20-ДД про державну допомогу та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги про попередні результати розгляду справи від 30.10.2020 № 500-26.15/48-20-ДД/509-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (1) Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) відповідно до пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подане повідомлення на Портал державної допомоги.
- (2) Комітет листом від 27.01.2020 № 500-29/04-1357 залишив повідомлення без руху та запитав додаткову інформацію.
- (3) Департаментом охорони здоров'я Виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент, Надавач) надано додаткову інформацію на Портал державної допомоги (вх. від 11.03.2020 № 221-ПДД) та листом від 02.03.2020 № 061-2115/08.01 (вх. від 02.03.2020 № 5-01/2769).
- (4) За результатами розгляду повідомлення розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 12.05.2020 № 04/139-р розпочато розгляд справи для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції. Листом Комітету від 12.05.2020 № 500-29/04-6963 направлено копію розпорядження на адресу Департаменту. На офіційному вебпорталі Комітету опубліковано інформацію про початок розгляду справи про державну допомогу із зверненням до всіх заінтересованих осіб щодо подання ними протягом 30 календарних днів вмотивованих заперечень та зауважень щодо надання державної допомоги та іншої інформації у зв'язку із розглядом справи.
- (5) Листом Комітету від 07.07.2020 № 500-29/04-9520 запитано додаткову інформацію. Листом від 17.07.2020 № 061-7394/08.01 (вх. від 22.07.2020 № 5-01/9445)

Департаментом було направлено клопотання щодо подовження строку надання запитуваної інформації. Листом Комітету від 27.07.2020 № 500-29/04-10455 подовжено термін надання інформації до 31.07.2020. Листом від 31.07.2020 № 061-7765/08.01 (вх. від 19.08.2020 № 5-01/10726) (далі – Лист) Департаментом надано додаткову інформацію.

- (6) Листом Комітету від 07.10.2020 № 500-29/04-13649 запитано додаткову інформацію для розгляду справи. Листом від 12.10.2020 № 061-10219/08.01 (вх. від 20.10.2020 № 5-01/13576) Департаментом надано запитувану інформацію.
- (7) Листом від 30.10.2020 № 500-26.15/04-14851 Департаменту надіслано подання від 30.10.2020 № 500-26.15/48-20-ДД/509-спр про попередні результати розгляду справи (далі – Подання).
- (8) Листом від 30.10.2020 № 500-26.15/04-14852 комунальному підприємству «Інженерний центр» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надіслано Подання.
- (9) Листом від 30.10.2020 № 500-26.15/04-14853 комунальному підприємству з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвест-УКБ» надіслано Подання.
- (10) Листом від 06.11.2020 № 061-11202/08 (zareestrovanim у Комітеті 10.11.2020 за № 5-01/14587) Департамент надав свої зауваження до Подання.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (11) Департамент охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (01001, м. Київ, вул. Прорізна, 19, ідентифікаційний код юридичної особи 02012906).

2.2. Отримувачі підтримки

- (12) Комунальне підприємство «Інженерний центр» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (01030, м. Київ, вул. І. Франка, 12 А, літ. Б, ідентифікаційний код юридичної особи 33239981) (далі – КП «Інженерний центр»). Засноване на майні територіальної громади міста Києва, здійснює діяльність на основі статуту, затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 31.08.2004 № 1616 (зі змінами) (далі – Статут КП «Інженерний центр»).
- (13) Комунальне підприємство з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ» (01034 м. Київ, Шевченківський район, вулиця Володимирська, будинок 42, ідентифікаційний код юридичної особи 31958324) (далі – КП «Житлоінвестбуд-УКБ»). Засноване на комунальній власності територіальної громади міста Києва відповідно до статуту, затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 21.02.2002 № 336 (в редакції розпорядження Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 30.11.2010 № 1025 (далі – Статут КП «Житлоінвестбуд-УКБ»)).

2.3. Мета (ціль) підтримки

(14) Метою (ціллю) підтримки є підвищення якості життя мешканців міста Києва відповідно до Стратегії розвитку міста Києва до 2025 року (сектор 2.4 Охорона здоров'я та здоровий спосіб життя).

2.4. Очікуваний результат

(15) Будівництво, реконструкція та ремонт закладів охорони здоров'я, оновлення їх матеріально-технічної бази.

2.5. Форма підтримки

(16) Капітальні трансферти підприємствам.

2.6. Обсяг підтримки

(17) Загальний обсяг підтримки становить 317 335 800 грн.

(18) За інформацією Надавача, при виконанні робіт з будівництва, ремонту та реконструкції медичних закладів проводиться конкурсна процедура закупівель із визначенням переможця-підрядника для виконання цих робіт. Підрядні організації визначаються відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» з використанням електронної системи закупівель Prozorro. З загальної суми на вищевказані роботи лише 2,5 % (відповідно до наданих розрахунків) покриває витрати КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» для виконання функцій замовника.

(19) Отже, у цьому рішенні окремо оцінено кошти, які будуть перераховані підрядним організаціям та кошти, що будуть покривати витрати КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ».

2.7. Правова підстава для надання підтримки

(20) Закон України «Про місцеве самоврядування», Закон України «Основи законодавства про охорону здоров'я», Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення».

(21) Рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018-2020 роки» (зі змінами) (далі – Програма).

(22) Рішення Київської міської ради від 12.12.2019 № 456/8029 «Про бюджет міста Києва на 2020 рік».

(23) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 28.12.2019 № 2290 «Про деякі питання виконання Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018-2020 роки у 2020 році».

(24) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 05.02.2020 № 235 «Про капітальний ремонт об'єктів, що фінансуються в 2020 році за рахунок бюджетних коштів по Департаменту охорони

здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)».

- (25) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 15.01.2013 № 42 «Про реконструкцію будівель Київського міського перинатального центру – структурного підрозділу Київського міського центру репродуктивної та перинатальної медицини на просп. Героїв Сталінграда, 16 в Оболонському районі».
- (26) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 08.04.2019 № 642 «Про реконструкцію будівлі Київського міського будинку дитини «Берізка» з прибудовою корпусу фізичної та реабілітаційної медицини на вул. Кубанської України (Маршала Жукова), 4 в Деснянському районі».
- (27) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 12.10.2005 № 1895 «Про реконструкцію з розширенням будівлі міського Центру термічних уражень, реконструктивно-відновлювальної та пластичної хірургії Київської міської клінічної лікарні № 2 на вул. Краківській, 13 в Дніпровському районі».
- (28) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 04.07.2005 № 1140 «Про затвердження заходів із зміцнення матеріально-технічної бази міських лікарень та пологових будинків на 2005-2015 роки».
- (29) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 13.05.2019 № 824 «Про передачу функцій замовника реконструкцій нежилых приміщень під амбулаторію лікарів сімейної медицини за адресою: м. Київ, Дарницький бульвар, 23».
- (30) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 16.02.2017 № 183 «Про будівництво багатопрофільної лікарні на території житлового масиву Троєщина на перетині вулиць Миколи Закревського та Милославської у Деснянському районі».
- (31) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 10.10.2018 № 1844 (зі змінами) «Про будівництво додаткового корпусу Київської міської клінічної лікарні № 11 Дніпровського району м. Києва на вул. Рогозівській, 6 для розміщення Центру нейрореабілітації учасників АТО».
- (32) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 06.06.2017 № 675 «Про капітальний ремонт приміщень Київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги від створення центру серцево-судинної патології на вул. Братиславській, 3 у Деснянському районі».
- (33) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 08.10.2018 № 1822 «Про передачу функцій замовника капітального ремонту будівель головного корпусу (стаціонар, операційний) із заміною вікон Київської клінічної лікарні № 3 на вул. Петра Запорожця, 26 у Дніпровському районі та капітального ремонту приміщень приймального відділення Київської клінічної лікарні № 3 на вул. Петра Запорожця, 26 у Дніпровському районі».

- (34) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 12.07.2019 № 1250 «Про капітальний ремонт операційного блоку відділення анестезіології з ліжками для інтенсивної терапії із заміною існуючого обладнання Київської міської клінічної лікарні № 3 на вул. Петра Запорожця, 26 у Дніпровському районі».
- (35) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 14.06.2019 № 1091 «Про передачу функцій замовника капітального ремонту приміщень центрального стерилізаційного відділення із заміною існуючого обладнання Київської міської клінічної лікарні № 3 на вул. Петра Запорожця 26 у Дніпровському районі, в т.ч. виготовлення ПКД».
- (36) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 30.10.2017 № 1360 «Про капітальний ремонт будівель Київського міського пологового будинку № 3 на вулиці Василя Кучера, 7 у Святошинському районі».
- (37) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 16.08.2018 № 1501 «Про капітальний ремонт закладів охорони здоров'я».
- (38) Розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 19.01.2018 № 67 «Про реконструкцію будівлі Київської міської клінічної лікарні № 6 з розміщенням лікарні швидкої медичної допомоги «Правобережна» на проспекті Космонавта Комарова, 3 у Солом'янському районі».

2.8. Тривалість підтримки

- (39) з 01.01.2020 по 31.12.2020.

3. ІНФОРМАЦІЯ, ОТРИМАНА ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (40) Відповідно до Програми економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2019 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 (в редакції рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 415/6466), головною метою Програми є створення умов для економічного зростання та вдосконалення механізмів управління розвитком міста на засадах ефективності, відкритості та прозорості, посилення інвестиційної та інноваційної активності, забезпечення належного функціонування інженерно-транспортної та комунальної інфраструктури, проведення цілеспрямованої містобудівної політики, дотримання високих екологічних стандартів та, у результаті цього, підвищення конкурентоспроможності міста, доступності широкого спектра соціальних послуг, забезпечення гідних умов життя та загального підвищення добробуту населення.
- (41) Згідно зі Стратегічною ціллю II: Підвищення комфорту життя мешканців міста Києва вказаної Програми завданням сектору охорони здоров'я та здорового способу життя є приведення закладів охорони здоров'я у відповідність із сучасними потребами, зокрема:
- реконструкція та капітальний ремонт закладів охорони здоров'я, оновлення їх матеріально-технічної бази;
  - будівництво нових закладів охорони здоров'я, оновлення їх матеріально-технічної

бази. Вказані заходи здійснюються за рахунок коштів міського бюджету в обсягах, які визначаються Програмою на відповідні роки.

3.1. КП «Інженерний центр»

- (42) Відповідно до пункту 1.2 Статуту КП «Інженерний центр» підприємство за своєю організаційно-правовою формою є комунальним комерційним підприємством, заснованим на власності територіальної громади міста Києва, входить до сфери управління виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі - КМР (КМДА) і підпорядковується Департаменту.
- (43) Відповідно до пункту 2.1 Статуту КП «Інженерний центр» підприємство утворено з метою організації служби замовника з нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів підприємств, установ та організацій галузей освіти, охорони здоров'я, зв'язку, торгівлі, громадського харчування, комунального господарства, культурно-побутового й іншого призначення, що належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва. Департамент повідомив, що перелік послуг, які надає КП «Інженерний центр» включає: виконання функцій замовника будівництва/реконструкції, капітального ремонту; здійснення технічного нагляду за будівництвом. КП «Інженерний центр» не здійснює діяльність на платній основі для кінцевих споживачів (маються на увазі відвідувачі закладу охорони здоров'я, в якому виконувались роботи з будівництва/реконструкції та капітального ремонту).
- (44) Відповідно до Програми та розпоряджень виконавчого органу КМР (КМДА) (наведено в Таблиці 1) КП «Інженерний центр» визначено замовником робіт з будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів у галузі охорони здоров'я, а саме:
1. Комунального некомерційного підприємства «Київська клінічна лікарня № 2» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – КНП «ККЛ № 2»). Відсоткове співвідношення обсягу діяльності КНП «ККЛ № 2», що здійснюється на платній основі, та загального обсягу становить 0,14 %.
  2. Комунального некомерційного підприємства «Київська клінічна лікарня № 11» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – КНП «ККЛ № 11»). Відсоткове співвідношення обсягу діяльності КНП «ККЛ № 11», що здійснюється на платній основі, та загального обсягу становить 2 %.
  3. Київського міського центру репродуктивної та перинатальної медицини (далі – КМЦ репродуктивної та перинатальної медицини). Відсоткове співвідношення обсягу діяльності, що здійснюється КМЦ репродуктивної та перинатальної медицини на платній основі, та загального обсягу становить 9,3 %.
  4. Комунального некомерційного підприємства «Київська міська туберкульозна лікарня № 2» (виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – КНП «КМ туберкульозна лікарня № 2»). Лікарня здійснює 100 % своєї діяльності на безкоштовній основі для споживачів.
  5. Київського міського будинку дитини «Берізка» (далі – КМ будинок дитини «Берізка»). КМ будинок дитини «Берізка» функціонує з метою надання

медичної допомоги дітям-сиротам та дітям, які залишилися без батьківського піклування, з органічними ураженнями центральної нервової системи, у т. ч дитячим церебральним паралічем, з порушенням психіки. КМ будинок дитини «Берізка» здійснює 100 % своєї діяльності на безкоштовній основі для споживачів.

6. Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги № 1 Дніпровського району м. Києва» (далі – КНП «ЦПМСД» № 1). Відсоткове співвідношення обсягу діяльності, що здійснюється КНП «ЦПМСД» № 1 на платній основі, та загального обсягу становить 0,3 %.
7. Комунального некомерційного підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги № 3 Дніпровського району м. Києва» (далі – КНП «ЦПМСД» № 3). Відсоткове співвідношення обсягу діяльності, що здійснюється КНП «ЦПМСД» № 3 на платній основі, та загального обсягу становить 1,3 %.
8. Комунального некомерційного підприємства «Київська міська клінічна лікарня швидкої допомоги» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – КНП КМКЛШД). Відсоткове співвідношення обсягу діяльності, що здійснюється КНП КМКЛШД на платній основі, та загального обсягу становить 2,9 %.
9. Комунального некомерційного підприємства «Київський міський пологовий будинок № 3» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Пологовий будинок № 3). Відсоткове співвідношення обсягу діяльності, що здійснюється Пологовим будинком № 3 на платній основі, та загального обсягу становить 2,6 %.
10. Комунального некомерційного підприємства «Київська міська дитяча клінічна лікарня № 1» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – КНП КМДКЛ № 1), яке здійснює 100% своєї діяльності на безкоштовній основі для споживачів.
11. Комунального некомерційного підприємства «Київська міська дитяча клінічна лікарня № 2» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – КНП КМДКЛ № 2). КНП КМДКЛ № 2 здійснює 100 % своєї діяльності на безкоштовній основі для споживачів.
12. Комунального некомерційного підприємства «Київська міська дитяча клінічна лікарня № 3» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – КНП КМДКЛ № 3). КНП КМДКЛ № 3 здійснює 100 % своєї діяльності на безкоштовній основі для споживачів.
13. Комунального некомерційного підприємства «Київський міський пологовий будинок № 1» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Пологовий будинок № 1). Відсоткове співвідношення обсягу діяльності Пологового будинку № 1, що здійснюється на платній основі, та загального обсягу діяльності становить 2,6 %.

(45) За інформацією Надавача загальний обсяг фінансування для підтримки КП «Інженерний центр» на 2020 рік складає 282 335, 8 тис грн, у тому числі – капітальне

будівництво – 93 349, 8 тис. грн; капітальний ремонт – 188 986, 0 тис. грн. Розподіл фінансування по об'єктах реконструкції та ремонту наведено в Таблиці 1.

Таблиця 1

№ п/п	Найменування напряму/ назва об'єкта	Передбачено по Програмі на 2020 рік (тис. грн)	Підстава для фінансування (дата та № розпорядчого документа про визначення замовника робіт)
1	2	3	4
1	Реконструкція будівель київського міського перинатального центру - структурного підрозділу київського міського центру репродуктивної та перинатальної медицини на просп. Героїв Сталінграда, 16 у Оболонському районі м. Києва	43 864,2	Розпор. КМДА від 15.01.2013 № 42
2	Реконструкція будівлі київського міського будинку дитини "Берізка" з прибудовою корпусу фізичної та реабілітаційної медицини на вул. кубанської України (Жукова, 4) в Деснянському районі	52 100,0	Розпор. КМДА від 08.04.2018 № 642
3	Реконструкція з розширенням будівлі центру термічних уражень, реконструктивно-відновлювальної та пластичної хірургії КМКЛ № 2 на вул. Краківській, 13	5 000,0	Розпор. КМДА від 12.10.2005 № 1895
4	Реконструкція київської міської туберкульозної лікарні № 2, селище Гостомель Київської області	5 000,0	Розпор. КМДА від 04.07.2005 № 1140
5	Реконструкція нежилых приміщень під амбулаторію лікарів сімейної медицини за адресою: м. Київ, Дарницький бульвар, 23	7 385,6	Розпор. КМДА від 13.05.2019 № 824
6	Будівництво багатoproфільної лікарні на території житлового масиву "Троєщина" на перетині вулиць м. Закревського та Милославської у Деснянському районі	5 000,0	Розпор. КМДА від 16.02.2017 № 183
7	Реконструкція будівель з добудовою додаткового корпусу для розміщення центру нейрореабілітації учасників АТО Київської міської клінічної лікарні № 11 Дніпровського району м. Києва на вул. Rogozivskiy, 6	4 000,0	Розпор. КМДА від 10.10.2018 № 1844
8	Капітальний ремонт приміщень київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги під створення центру серцево-судинної паталогії на вул. Братиславській, 3 у Деснянському районі	35000,0	Розпор. КМДА від 06.06.2017 № 675
9	Капітальний ремонт будівель головного корпусу (стаціонар, операційний) з заміною вікон київської міської клінічної лікарні № 3 на вул. Петра Запорожця, 26 у Дніпровському районі	17566,2	Розпор. КМДА від 08.10.2018 № 1822
10	Капітальний ремонт операційного блоку та відділення анестезіології з ліжками інтенсивної терапії з заміною існуючого обладнання київської міської клінічної лікарні № 3 на вул. Петра Запорожця, 26 у Дніпровському районі	30000,0	Розпор. КМДА від 12.07.2019 № 1250

11	Капітальний ремонт приміщень центрального стерелізаційного відділення з заміною існуючого обладнання київської міської клінічної лікарні №3, вул. Петра Запорожця, 26 у Дніпровському районі в т.ч. виготовлення ПКД.	21740,9	Розпор. КМДА від 14.06.2019 № 1091
12	Капітальний ремонт будівель київського міського пологового будинку № 3 на вул. Василя Кучера, 7 у Святошинському районі	30000,0	Розпор. КМДА від 30.10.2017 № 1360
13	Капітальний ремонт будівлі відділення екстреної (швидкої) медичної допомоги № 8 на вул. Якуба Коласа, 15-а у Святошинському районі	25678,9	Розпор. КМДА від 16.08.2018 № 1501
	Разом:	282 335, 8	

- (46) За інформацією Надавача обсяг витрат, що планується здійснювати через електронну систему публічних закупівель «ProZorro» на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт об'єктів охорони здоров'я складає 275 559, 7 тис. грн, а перелік та обсяг витрат, які включаються до послуги «функція замовника» наведено в Таблиці 2:

Таблиця 2

№ п/п	Статті витрат	Тис. грн
1	Матеріальні витрати	142,3
2	Витрати на оплату праці	5139,4
3	Відрахування на соціальні заходи	1130,5
4	Амортизація	36,4
5	Інші операційні витрати	327,5
	Разом:	6 776,1

- (47) Відповідно до наданої Надавачем інформації надходження бюджетних коштів обліковується на рахунку бухгалтерського обліку 48 субрахунок 482 «Кошти з бюджету та державних цільових коштів» у розрізі контрагентів, об'єктів капітального будівництва та КПКВК (кодів програмної класифікації видатків бюджету). Надходження та витрачання коштів здійснюється відповідно до Програми.

3.2. КП «Житлоінвестбуд-УКБ»

- (48) Відповідно до пункту 1.1 Статуту КП «Житлоінвестбуд-УКБ» підприємство засноване на комунальній власності територіальної громади міста Києва і підпорядковане Департаменту.
- (49) Відповідно до пункту 2.2 Статуту КП «Житлоінвестбуд-УКБ» підприємство виконує функції замовника (забудовника) будівництва житлових будинків і об'єктів обслуговування населення, реконструкції, капітального ремонту та забудови мікрорайонів та кварталів, у тому числі, що фінансуються Департаментом.
- (50) Відповідно до Програми та розпорядження Київської міської державної адміністрації від 19.01.2018 № 167 КП «Житлоінвестбуд-УКБ» визначено замовником робіт з будівництва та реконструкції будівлі Київської міської клінічної лікарні № 6 з розміщенням лікарні швидкої медичної допомоги «Правобережна» на

проспекті Космонавта Комарова, 3 у Солом'янському районі (далі – КМКЛ № 6). Відсоткове співвідношення обсягу діяльності КМКЛ № 6 що здійснюється на платній основі, та загального обсягу діяльності становить 3 %.

- (51) Загальний обсяг державної допомоги для підтримки КП «Житлоінвестбуд-УКБ» на 2020 рік складає 35 000, 0 тис. грн, в тому числі капітальне будівництво - 35 000, 0 тис. грн.

Таблиця 3

№ п/п	Найменування напряму/ назва об'єкта	Передбачено по Програмі на 2020 рік (тис. грн)	Підстава для фінансування (дата та № розпорядчого документа про визначення замовника робіт)
1	Реконструкція будівлі Київської міської клінічної лікарні № 6 з розміщенням лікарні швидкої медичної допомоги «Правобережна» на проспекті космонавта Комарова, 3 у Солом'янському районі	35000,0	Розпор. КМДА від 19.01.2018 № 167

- (52) Відповідно до наданої Надавачем інформації КП «Житлоінвестбуд-УКБ» застосовується рахунок 48 «Цільове фінансування та цільові надходження».

3.3. Поєднання форм державної допомоги

- (53) Рішенням Комітету від 26.12.2019 № 862-р визнано, що державна допомога, яка надається відповідно до рішення Київської міської ради від 04.04.2019 № 513/7169 «Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет міста Києва на 2019», Програми економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049, рішення Київської міської ради від 04.04.2019 № 510/7166 «Про внесення змін до Програми економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049», КП «Інженерний центр» для здійснення функцій замовника, є державною допомогою, недопустимою для конкуренції відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (54) КП «Інженерний центр» звернулося з позовом до Окружного адміністративного суду міста Києва у справі № 640/2454/20. Окружним адміністративним судом міста Києва 15.09.2020 винесено рішення у справі № 640/2454/20 щодо визнання протиправним і скасування рішення Комітету від 26.12.2019 № 862-р. Комітетом 21.10.2020 подано апеляційну скаргу на Рішення Окружного адміністративного суду м. Києва від 15.09.2020 у справі № 640/2454/20.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (55) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для

виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (56) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
  - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
  - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
  - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (57) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».
- (58) Відповідно до підпункту 1 пункту «а» частини першої статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація за рахунок власних коштів і на пайових засадах будівництва, реконструкції і ремонту об'єктів комунального господарства та соціально-культурного призначення, жилих будинків, шляхів місцевого значення, а також капітального та поточного ремонту вулиць і доріг населених пунктів та інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення (як співфінансування на договірних засадах).
- (59) Відповідно до підпункту 2 пункту «а» частини першої статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить виконання або делегування на конкурсній основі генеральній будівельній організації (підрядній організації) функцій замовника на будівництво, реконструкцію і ремонт житла, інших об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури комунальної власності.
- (60) Згідно з частиною третьою статті 49 Конституції України держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена. Держава сприяє розвитку лікувальних закладів усіх форм власності.
- (61) Частиною другою статті 8 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» встановлено, що кожен громадянин має право на безоплатне отримання у державних та комунальних закладах охорони здоров'я медичної допомоги, до якої належать:
- екстрена медична допомога;
  - первинна медична допомога;
  - вторинна (спеціалізована) медична допомога, що надається за медичними показаннями у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;
  - третинна (високоспеціалізована) медична допомога, що надається за медичними показаннями у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;
  - паліативна допомога, що надається за медичними показаннями у порядку,

встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

- (62) Відповідно до абзацу першого статті 18 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» фінансове забезпечення охорони здоров'я може здійснюватися за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів, коштів юридичних та фізичних осіб, а також з інших джерел, не заборонених законом.
- (63) Частиною першою статті 19 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» передбачено, що держава організує матеріально-технічне забезпечення охорони здоров'я в обсязі, необхідному для надання населенню гарантованого рівня медичної допомоги.
- (64) Згідно з абзацом першим пункту 2 наказу Міністерства охорони здоров'я від 19.03.2018 № 504 «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги» надавач первинної медичної допомоги – заклад охорони здоров'я будь-якої організаційно-правової форми, у тому числі комунальні некомерційні підприємства, або фізичні особи – підприємці, які одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та забезпечують на її основі медичне обслуговування населення, безпосередньо пов'язане з наданням первинної медичної допомоги.
- (65) Водночас згідно з частиною п'ятою статті 3 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції можуть фінансувати місцеві програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я, зокрема, щодо оновлення матеріально-технічної бази, капітального ремонту, реконструкції, підвищення оплати праці медичних працівників (програми «місцевих стимулів»), а також місцеві програми надання населенню медичних послуг, місцеві програми громадського здоров'я та інші програми в охороні здоров'я.

4.1. Послуги, що становлять загальний економічний інтерес

- (66) Згідно з пунктом 14 частини першої статті 1 Закону послуги, що становлять загальний економічний інтерес, – послуги, пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян, що не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки.
- (67) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону дія цього Закону не поширюється, зокрема, на підтримку господарської діяльності, пов'язаної з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації об'єктованих витрат на надання таких послуг.
- (68) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство,

рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.

- (69) Згідно з пунктом «с» додатка XXIII до глави 10 розділу IV Угоди послуги загального економічного інтересу визначені як «економічна діяльність, яку органи влади визначають як особливо важливу для громадян, і яка не може здійснюватися (або могла б здійснюватися за інших умов) без державного втручання. Така діяльність повинна виявляти особливий характер порівняно із загальним економічним інтересом інших видів економічної діяльності».
- (70) Щоб бути класифікованими як послуги, що становлять загальний економічний інтерес, послуги повинні бути адресовані громадянам або бути в інтересах суспільства в цілому.
- (71) Згідно зі статтею 263 (4) Угоди Сторони протягом п'яти років з дати набрання чинності Угодою мають забезпечити, щоб фінансова та організаційна структура будь-якого підприємства, яке користується спеціальним чи виключним правом, наданим Україною або державою-членом Європейського Союзу, або є вповноваженим на надання послуг, що мають загальний економічний інтерес, і яке отримує компенсацію за надання публічних послуг у будь-якій формі щодо такої послуги, була коректно відображена в окремих бухгалтерських рахунках, зрештою, щоб чітко відстежувалось таке:
- витрати та доходи, пов'язані з усіма товарами або послугами, щодо яких підприємству надано спеціальне або виключне право, або усіма послугами, які мають загальний економічний інтерес та які підприємство вповноважене надавати, і, з іншого боку, витрати та доходи, пов'язані з кожним іншим окремим товаром або послугою, щодо яких підприємство здійснює діяльність;
  - повна інформація щодо методів, відповідно до яких витрати та доходи призначаються або розподіляються за різними видами діяльності. Ці методи мають базуватися на принципах бухгалтерського обліку – обумовленості, об'єктивності, прозорості та послідовності відповідно до міжнародно-визнаних методологій бухгалтерського обліку, зокрема калькуляції витрат за видом діяльності, та мають базуватися на даних аудиту.
- (72) Відповідно до статті 262 (4) Угоди підприємства, уповноважені надавати послуги, що мають загальний економічний інтерес, або такі, які мають характер прибуткової монополії, підпорядковуються правилам, що містяться в цій частині, в тій мірі, в якій застосування цих правил юридично або фактично не перешкоджає виконанню окремих завдань, визначених для них. Розвиток торгівлі не має зазнавати впливу настільки, наскільки це суперечитиме інтересам Сторін.
- (73) У своєму рішенні від 24.07.2003 № 280/00 у справі Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH Європейський Суд визнав, що компенсація витрат суб'єкта господарювання, пов'язаних із наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес (далі – ПЗЕІ), не є державною допомогою у значенні статті 107 Договору, за умови, що задовольняються чотири сукупних критерії (далі – критерії Altmark):
- суб'єкт господарювання має чітко визначені зобов'язання надавати громадські послуги (обслуговувати населення);
  - параметри, на підставі яких обчислюється компенсація, є визначеними заздалегідь об'єктивним і прозорим способом;

- компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, яких зазнає суб'єкт господарювання у зв'язку з наданням послуг загального економічного інтересу. Зокрема, компенсація не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та отриманими доходами підприємства при виконанні зобов'язання надавати відповідні громадські послуги загального інтересу, з урахуванням доходу, який залишається у підприємства, та розумного рівня прибутку;
- якщо суб'єкт господарювання, який надає послуги, обирається не шляхом проведення конкурентної процедури публічних закупівель, яка б дозволила обрати пропозицію з найнижчою ціною за надання таких послуг, тоді рівень компенсації визначається, ґрунтуючись на аналізі витрат, які є типовими для суб'єкта господарювання, який міг би надавати такі послуги, з урахуванням відповідного доходу та обґрунтованого прибутку.

4.2. Критерії оцінки допустимості державної допомоги, що направлена на послуги, що становлять загальний економічний інтерес

- (74) Якщо критеріїв Altmark не дотримано, з урахуванням положень статей 264 та 267 Угоди, для проведення відповідної оцінки застосовуються положення Рішення Комісії 2012/21/EU від 20 грудня 2011 року щодо застосування Статті 106 (2) Договору про функціонування Європейського Союзу до державної допомоги у формі компенсації витрат на надання державних послуг певним суб'єктам господарювання, яким доручено надання послуг загального економічного інтересу (далі – Рішення Європейської комісії від 20.12.2011), Рамкове повідомлення Комісії ЄС щодо державної допомоги у формі компенсації за надання публічних послуг (2011) 2012/C 8/03 (далі – Рамкове повідомлення щодо ПЗЕІ).
- (75) Згідно з Рішенням Європейської Комісії від 20.12.2011 для того щоб забезпечити дотримання критеріїв, викладених у статті 106 (2) Договору, необхідно встановити більш точні умови, які повинні виконуватися стосовно доручення діяльності послуг загального економічного інтересу. Сума компенсації може бути належним чином розрахована й перевірена, лише якщо зобов'язання надання публічних послуг, що покладаються на суб'єктів господарювання, чітко визначені в одному або кількох актах компетентних державних органів у відповідній державі-члені. Форма документа може змінюватися в різних державах-членах, але вона повинна вказувати принаймні відповідні підприємства, точний зміст і тривалість, а в разі потреби – територію, на якій накладені зобов'язання на надання публічних послуг, надані будь-які виняткові або спеціальні права, а також опис механізму компенсації та параметрів для визначення компенсації та уникнення й відшкодування будь-якої можливої надмірної компенсації.
- (76) Відповідно до Рішення Європейської комісії від 20.12.2011, Рамкового повідомлення щодо ПЗЕІ відповідальність за надання ПЗЕІ покладається на виконавців таких послуг відповідним актом, яким встановлено, зокрема:
- зміст та тривалість зобов'язань щодо надання ПЗЕІ (тривалість визначається виходячи з об'єктивних критеріїв, зокрема періоду амортизації основних засобів, необхідних для надання ПЗЕІ);
  - суб'єкт(и) господарювання та, де це можливо, відповідна територія;
  - характер будь-яких спеціальних чи ексклюзивних прав, що надаються суб'єкту(ам) господарювання;

- опис механізму компенсації та параметрів для розрахунку, контролю та перегляду компенсації (сума компенсації не повинна перевищувати суму, необхідну для покриття чистих витрат (чистої фінансової різниці) між понесеними при наданні ПЗЕІ витратами та доходами суб'єкта господарювання від надання ПЗЕІ, з урахуванням розумного рівня прибутку. Чисту вартість можна розрахувати як різницю між витратами на надання ПЗЕІ та доходами від їх надання. До витрат, які необхідно враховувати, належать усі витрати, необхідні для надання ПЗЕІ; якщо діяльність суб'єкта господарювання обмежується наданням ПЗЕІ, усі його витрати можуть бути враховані; якщо суб'єкт господарювання також надає інші послуги, необхідно враховувати тільки ті витрати, які пов'язані з наданням ПЗЕІ (у такому випадку необхідне використання параметрів для розподілу витрат і доходів); витрати, пов'язані з інвестиціями, можуть бути взяті до уваги, якщо це необхідно для функціонування послуги загального економічного інтересу);
  - опис заходів щодо уникнення та повернення будь-якої надмірної компенсації (відповідний орган повинен забезпечувати, щоб компенсація за надання ПЗЕІ відповідала встановленим вище умовам; у разі отримання надмірної компенсації, така компенсація повинна бути повернена, а параметри для розрахунку компенсації повинні бути оновлені на майбутнє. Для контролю за надмірною компенсацією повинні проводитись регулярні перевірки, принаймні кожні три роки протягом виконання зобов'язань).
- (77) Крім того, з метою уникнення дискримінації Рамковим повідомленням щодо ПЗЕІ встановлено, що якщо орган призначає надання однієї і тієї ж ПЗЕІ для кількох суб'єктів господарювання, компенсація повинна розраховуватися на підставі одного й того ж самого методу для кожного суб'єкта господарювання.
- (78) Також під час розробки методу компенсації, потрібно ввести стимули для ефективного забезпечення ПЗЕІ високого стандарту. Стимули ефективності можуть бути розроблені різними способами, щоб найкращим чином відповідати специфіці кожного конкретного випадку або сектору.
- (79) Отже, для того, щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (80) Відповідно до частини одинадцятої статті 10 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» у закладах охорони здоров'я державної та комунальної форм власності, які є надавачами медичних послуг за програмою медичних гарантій, обсяг платних медичних послуг, які не входять до програми медичних гарантій, може складати не більше 20 % від обсягу всіх наданих послуг.
- (81) Тобто, якщо обсяг діяльності, що здійснюється на комерційній основі, є меншим від 20 %, він є незначним для ринку медичних послуг та загального обсягу діяльності закладів охорони здоров'я, при цьому дохід від цієї діяльності не може покрити усі операційні та капітальні витрати.
- (82) Відтак діяльність закладів охорони здоров'я, яка здійснюється переважно на некомерційній основі, не бере участі в господарському обороті на ринку, у частині

послуг, які створені з метою надання ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування та надаються населенню безкоштовно.

- (83) Як наслідок, проведення реконструкції/капітальних ремонтів закладів охорони здоров'я, за умови, що комерційна діяльність зазначених закладів не буде перевищувати 20 %, не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, а відтак не є державною допомогою відповідно до Закону.

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

5.1. Наявність державної допомоги на рівні будівництва/реконструкції/ремонту інфраструктури закладів охорони здоров'я (щодо коштів, які будуть перераховані підрядним організаціям)

- (84) Відповідно до підпункту «а1» пункту 3 частини першої статті 89 Бюджетного кодексу України до видатків, що здійснюються з бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад, належать видатки на охорону здоров'я, зокрема, первинну медичну допомогу (медичні амбулаторії, фельдшерсько-акушерські і фельдшерські пункти, центри первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та інші заклади охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу).
- (85) Відповідно до статті 1 Закону державна підтримка вважається державною допомогою, якщо така підтримка, крім відповідності іншим умовам, спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (86) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринком у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (87) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг.

5.1.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (88) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

- (89) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (90) Статтею 52 Господарського кодексу України встановлено, що некомерційне господарювання – це самостійна систематична господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання, спрямована на досягнення економічних, соціальних та інших результатів без мети одержання прибутку.
- (91) КНП «ККЛ № 2», КНП «ККЛ № 11», КМЦ репродуктивної та перинатальної медицини, КНП «КМ туберкульозна лікарня № 2», КМ будинок дитини «Берізка», КНП «ЦПМСД» № 1, КНП «ЦПМСД» № 3, КНП КМКЛШД, Пологовий будинок № 3, КНП КМДКЛ № 1, КНП КМДКЛ № 2, КНП КМДКЛ № 3, Пологовий будинок № 1, КМКЛ № 6 здійснюють господарську некомерційну діяльність, спрямовану на досягнення соціальних та інших результатів без мети одержання прибутку. Основною метою діяльності є забезпечення медичного обслуговування населення шляхом надання йому медичних послуг в порядку та обсязі, встановлених законодавством України.
- (92) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЕС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (93) Пунктом 7 Повідомлення Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЕС (далі – Повідомлення Комісії) встановлено, що Суд ЄС неодноразово зазначав, що суб'єктами господарювання є особи, що здійснюють економічну діяльність, незалежно від їх юридичного статусу та джерел фінансування.
- (94) Пунктом 57 Рішення Європейської комісії SA.39913 (2017/NN) щодо компенсації державних лікарень, зазначено, що Суди ЄС підтвердили, що в тих системах (зокрема, системах охорони здоров'я), де послуги фінансуються безпосередньо з внесків на соціальне страхування та інших державних ресурсів, а також надаються безкоштовно або з невеликою частиною покриття витрат афілійованими особами на основні універсальні послуги, відповідні організації не здійснюють господарську діяльність. Таким чином, вони не є суб'єктами господарювання у визначенні статті 107 ДФЕС. Відповідно, система охорони здоров'я, яка базується на цих принципах, може вважатися неекономічною.
- (95) Отже, за наведених умов КНП «ККЛ № 2», КНП «ККЛ № 11», КМЦ репродуктивної та перинатальної медицини, КНП «КМ туберкульозна лікарня № 2», КМ будинок дитини «Берізка», КНП «ЦПМСД» № 1, КНП «ЦПМСД» № 3, КНП КМКЛШД, Пологовий будинок № 3, КНП КМДКЛ № 1, КНП КМДКЛ № 2,

КНП КМДКЛ № 3, Пологовий будинок № 1, КМКЛ № 6 є суб'єктами господарювання, діяльність яких спрямована на досягнення соціального результату та не має на меті отримання прибутку.

- (96) КНП «ККЛ № 2», КНП «ККЛ № 11», КМЦ репродуктивної та перинатальної медицини, КНП «КМ туберкульозна лікарня № 2», КМ будинок дитини «Берізка», КНП «ЦПМСД» № 1, КНП «ЦПМСД» № 3, КНП КМКЛШД, Пологовий будинок № 3, КНП КМДКЛ № 1, КНП КМДКЛ № 2, КНП КМДКЛ № 3, Пологовий будинок № 1, КМКЛ № 6 не заборонено здійснювати підприємницьку діяльність у визначеному Законом порядку, отже, брати участь у господарському обороті на ринку. Тобто, вони є суб'єктами господарювання.
- (97) Водночас КНП «ККЛ № 2», КНП «ККЛ № 11», КМЦ репродуктивної та перинатальної медицини, КНП «КМ туберкульозна лікарня № 2», КМ будинок дитини «Берізка», КНП «ЦПМСД» № 1, КНП «ЦПМСД» № 3, КНП КМКЛШД, Пологовий будинок № 3, КНП КМДКЛ № 1, КНП КМДКЛ № 2, КНП КМДКЛ № 3, Пологовий будинок № 1, КМКЛ № 6 надають медичні послуги, на які спрямована державна підтримка, населенню безкоштовно, або ж відсоткове співвідношення обсягу діяльності, що здійснюється на платній основі та загального обсягу діяльності не перевищує 20 %. Отже, вищезазначені заклади здійснюють неекономічну діяльність.

5.1.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (98) Відповідно до наданої інформації фінансова підтримка надається на підставі Програми за рахунок коштів бюджету міста Києва, тобто за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

5.1.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (99) У розумінні статті 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.
- (100) Отже, повідомлена підтримка КНП «ККЛ № 2», КНП «ККЛ № 11», КМЦ репродуктивної та перинатальної медицини, КНП «КМ туберкульозна лікарня № 2», КМ будинок дитини «Берізка», КНП «ЦПМСД» № 1, КНП «ЦПМСД» № 3, КНП КМКЛШД, Пологовий будинок № 3, КНП КМДКЛ № 1, КНП КМДКЛ № 2, КНП КМДКЛ № 3, Пологовий будинок № 1, КМКЛ № 6, які практично повністю функціонують на принципах солідарності та універсальності, спрямована на реконструкцію та капітальний ремонт закладів охорони здоров'я, оновлення їх матеріально-технічної бази, не надає переваг КНП «ККЛ № 2», КНП «ККЛ № 11», КМЦ репродуктивної та перинатальної медицини, КНП «КМ туберкульозна лікарня № 2», КМ будинок дитини «Берізка», КНП «ЦПМСД» № 1, КНП «ЦПМСД» № 3, КНП КМКЛШД, Пологовий будинок № 3, КНП КМДКЛ № 1, КНП КМДКЛ № 2, КНП КМДКЛ № 3, Пологовий будинок № 1, КМКЛ № 6 для провадження окремого виду господарської діяльності.

5.1.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (101) КНП «ККЛ № 2», КНП «ККЛ № 11», КМЦ репродуктивної та перинатальної медицини, КНП «КМ туберкульозна лікарня № 2», КМ будинок дитини «Берізка», КНП «ЦПМСД» № 1, КНП «ЦПМСД» № 3, КНП КМКЛШД, Пологовий будинок № 3, КНП КМДКЛ № 1, КНП КМДКЛ № 2, КНП КМДКЛ № 3, Пологовий будинок № 1, КМКЛ № 6 здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства на безкоштовній основі для населення або ж відсоткове співвідношення обсягу діяльності, що здійснюється на платній основі та загального обсягу діяльності не перевищує 20 %, яка не реалізується на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не бере участі в господарському обороті, а тому Отримувачі практично повністю функціонують на принципах солідарності та універсальності і, як наслідок, така державна підтримка не спотворює і не загрожує спотворенням економічної конкуренції.

5.1.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

- (102) За таких умов підтримка, що спрямована на ремонт/реконструкцію/будівництво об'єктів зазначених закладів охорони здоров'я не є державною допомогою у розумінні Закону.

5.2. Наявність державної допомоги на рівні виконання функцій замовника (щодо коштів, які передбачені на покриття витрат КП «Інженерний центр», КП «Житлоінвестбуд-УКБ»)

5.2.1. Надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес

- (103) Щоб бути класифікованими як послуги, що становлять загальний економічний інтерес, послуги повинні бути адресовані громадянам або бути в інтересах суспільства в цілому.
- (104) КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» здійснюють функції замовника щодо об'єктів соціальної інфраструктури та житлових будинків, з метою задоволення потреб населення та забезпечення їх належного функціонування. Крім того, законодавством України передбачено зобов'язання органів місцевого самоврядування забезпечувати утримання та ремонт об'єктів соціальної інфраструктури та житлових будинків. Таким чином, КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» задовольняють потреби територіальної громади міста Києва у функціонуванні об'єктів соціальної інфраструктури та виконують завдання органу місцевого самоврядування.
- (105) Враховуючи викладене, виконання функцій замовника будівництва/реконструкції об'єктів соціальної інфраструктури є послугами, що становлять загальний економічний інтерес.
- (106) Відповідно до статті 3 Закону дія цього Закону не поширюється на будь-яку підтримку господарської діяльності, пов'язаної, зокрема, з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг.
- (107) Компенсація витрат суб'єкта господарювання, пов'язаних із наданням послуг, що становлять ПЗЕІ, не є державною допомогою у значенні статті 107 Договору, за умови, якщо задовольняються чотири сукупних критерії Altmark:

- суб'єкт господарювання, що отримує компенсацію, повинен фактично виконувати зобов'язання щодо надання таких послуг, а послуги повинні бути чітко визначені; покладення зобов'язання з надання ПЗЕІ повинно бути виражене актом, який залежно від особливостей законодавства, може мати законодавчий або регуляторний характер, або виражатись у формі договору. У такому акті повинно як мінімум, бути визначено: зміст і тривалість зобов'язань з надання ПЗЕІ, назва суб'єкта господарювання і, де це необхідно, територія, на яку поширюються його послуги, характер будь-яких виключних або спеціальних прав, які було надано державним органом влади суб'єкту господарювання щодо ПЗЕІ, методу розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації, механізм для уникнення і повернення надмірної компенсації.

Зобов'язання для КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» щодо здійснення функцій замовника чітко визначені відповідними розпорядженнями виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), а саме: від 12.10.2015 № 1895, від 10.10.2018 № 1844, від 15.01.2013 № 42, від 04.07.2020 № 1140, від 08.04.2019 № 642, від 13.05.2019 № 828, від 14.06.2019 № 1091, від 06.06.2017 № 675, від 30.10.2017 № 1360, від 11.04.2017 № 435, від 14.09.2016 № 827, від 08.10.2018 № 1822, від 15.02.2017 № 178, від 17.12.2014 № 1458, якими КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» визначено замовниками робіт щодо відповідних об'єктів. Однак, відповідно до підпункту 2 пункту «а» частини першої статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить виконання або делегування на конкурсній основі генеральній будівельній організації (підрядній організації) функцій замовника на будівництво, реконструкцію і ремонт житла, інших об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури комунальної власності. Таким чином, КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» було визначено замовниками, без проведення конкурсу, всупереч вимогам Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», тобто не можуть вважатися належними отримувачами державної допомоги. Також, зазначені розпорядження не містять методики розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації, опису механізму для уникнення і повернення надмірної компенсації;

- параметри, на підставі яких обчислюється компенсація, є визначеними заздалегідь об'єктивним і прозорим способом.

Компенсація витрат на утримання служби замовника визначається відповідно до пункту 5.8.13 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва» в обґрунтованому замовником розмірі, але не більше ніж 2,5 відсотка від підсумку графі 7 глав 1-9 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкту будівництва. При цьому, відповідно до ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 зазначений показник не враховує прибутку замовника. Відповідно до інформації щодо витрат на утримання служби замовника КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» на 2020 рік показник витрат на утримання служби замовника складає 2,5 %. Отже, вимогу критерію не дотримано.

- компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, яких зазнає суб'єкт господарювання у зв'язку з наданням послуг загального економічного інтересу. Зокрема компенсація не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та отриманими доходами підприємства при виконанні зобов'язання

надавати відповідні громадські послуги загального інтересу, з урахуванням доходу, який залишається в підприємства, та розумного рівня прибутку.

Надавач не надав належних доказів того, що компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, яких зазнають суб'єкти господарювання у зв'язку з наданням ПЗЕІ щодо кожного об'єкта будівництва. Отже, вимогу критерію не дотримано.

- якщо суб'єкт господарювання, який надає послуги, обирається не шляхом проведення конкурентної процедури публічних закупівель, яка б дозволила обрати пропозицію з найнижчою ціною за надання таких послуг, тоді рівень компенсації визначається, ґрунтуючись на аналізі витрат, які є типовими для суб'єкта господарювання, який зміг би надавати такі послуги, з урахуванням відповідного доходу та обґрунтованого прибутку.

КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» не було обрано на конкурсних засадах для здійснення функцій замовника. Також відсутня інформація від надавача, що аналіз витрат було розраховано з урахуванням витрат, які були б понесені типовим суб'єктом господарювання, який зміг би надавати такі послуги. Отже, вимогу критерію не дотримано.

(108) Отже, Департамент не надав достатніх обґрунтувань того, що компенсація на надання послуг, які становлять загальний економічний інтерес, є обґрунтованою, тобто не перевищує суми, необхідної для покриття чистої фінансової різниці між понесеними при наданні ПЗЕІ витратами та доходами суб'єктів господарювання від надання ПЗЕІ по кожному конкретному об'єкту та визначена на мінімальному рівні, зокрема шляхом визначення КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» замовником за конкурсною процедурою чи шляхом аналізу витрат, які є типовими для суб'єкта господарювання, який зміг би надавати такі послуги. Також, відсутній опис заходів щодо уникнення та повернення будь-якої надмірної компенсації.

(109) Враховуючи викладене, чотири сукупних критерії Altmark кумулятивно не дотримано.

(110) Отже, державна підтримка для здійснення заходів щодо компенсації витрат за виконання функцій замовника не може вважатися компенсацією обґрунтованих витрат на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, відповідно до частини другої статті 3 Закону.

5.2.2. Визнання належності заходу підтримки до державної допомоги

5.2.2.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання.

(111) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

(112) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та

реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

- (113) Отже, за наведених умов КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» є суб'єктами господарювання у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5.2.2.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави.

- (114) Відповідно до наданої Надавачем інформації фінансова підтримка КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» надається за рахунок коштів бюджету міста Києва, тобто за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

5.2.2.3. Створення переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (115) За інформацією, отриманою в рамках розгляду справи, КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» отримують кошти за здійснення служби замовника в розмірі 2,5 % від підсумку глав 1–9, графі 7 зведеного кошторисного розрахунку.

- (116) За інформацією, отриманою Комітетом від Міністерства розвитку громад та територій України, розмір коштів на утримання служби замовника на об'єктах будівництва, що фінансуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організації, а також кредитів, наданих під державні гарантії, визначається відповідно до пункту 5.8.13 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва» в обґрунтованому замовником розмірі, але не більше ніж 2,5 відсотки від підсумку графі 7 глав 1-9 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкту будівництва. При цьому, зазначений показник не враховує прибутку замовника.

Виконання функцій замовника залежно від етапів здійснення будівництва поділяється на:

- підготовчо-організаційний (оформлення земельної ділянки під будівництво, підготовка та проведення процедури закупівлі з визначення виконавця проектно-вишукувальних робіт та складання договору з проєктувальником, складання завдання на проєктування, отримання технічних умов та містобудівних умов та обмежень, прийняття актів виконаних проєктних робіт та контроль за розробленням проєктної документації тощо);
- здійснення будівельних робіт (проведення процедури закупівлі з визначення виконавців будівельних робіт, технічного нагляду за будівництвом, уточнення обсягів виконаних робіт та проведення взаєморозрахунків; забезпечення об'єктів будівництва матеріалами і устаткуванням поставки замовника тощо);
- прийняття об'єкта будівництва в експлуатацію (здійснення контролю і технічного нагляду за своєчасним виконанням пусконаладжувальних робіт, забезпечення реєстрації декларацій про готовність до експлуатації об'єкта або отримання на підставі акта готовності об'єкта сертифікату, визначення балансової вартості об'єкту тощо).

- (117) До витрат на утримання служби замовника належать витрати на заробітну плату, податки, збори, обов'язкові платежі, що передбачені законодавством, службові відрядження, отримання телекомунікаційних, поштових і кур'єрських послуг, утримання будинків (оренда), комунальні послуги, придбання канцтоварів, технічної, спеціальної літератури, утримання автотранспорту тощо.

- (118) Визначення генеральних (підрядних) організацій КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» здійснюють відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі».
- (119) Більша частина суми, отримана КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» буде використана для витрат на реконструкцію, ремонт медичних закладів. Тому вартість виконання робіт буде визначено за ринковими цінами. Отже, сума, передана підрядним організаціям, не створює переваги для КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ».
- (120) З загальної суми лише частка до 2,5 % (відповідно до наданої інформації) покриває витрати КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» для виконання функцій замовника.
- (121) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання.
- (122) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, якщо операція проводилася із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.
- (123) Отже, одним зі способів підтвердження відсутності надмірної компенсації може бути проведення конкурсу при визначенні отримувача підтримки, однак конкурс, проведення якого передбачено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», не був проведений.
- (124) Компенсація витрат за виконання функцій замовника КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» не відповідає критеріям Altmark, Надавач не надав доказів та достатніх обґрунтувань які б підтвердили, що компенсація витрат на утримання служби замовника визначена на мінімально можливому рівні, тобто що за звичайних ринкових умов, зокрема, при виборі КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» за конкурентною процедурою, витрати місцевого бюджету не були б меншими за ті, які мають бути використані на забезпечення діяльності КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ».
- (125) Отже, у результаті отримання повідомленої підтримки КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» можуть набувати переваг, які недоступні іншим суб'єктам господарювання за звичайних ринкових умов.

5.2.2.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції.

- (126) Відповідно до підпункту 2 пункту «а» частини першої статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить виконання або делегування на конкурсній основі генеральній будівельній організації (підрядній організації) функцій замовника на

будівництво, реконструкцію і ремонт житла, інших об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури комунальної власності.

- (127) Відповідно до інформації, наданої надавачем, КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» не було обрано на конкурсній основі для виконання функцій замовника з будівництва/реконструкції.
- (128) Отже, фінансування КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ», яких визначено замовником з будівництва/реконструкції не на конкурсній основі відповідно до підпункту 2 пункту «а» частини першої статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», спотворює економічну конкуренцію.

5.2.2.5. Віднесення повідомленої державної підтримки до державної допомоги

- (129) Враховуючи наведену інформацію, державна підтримка, яка надається КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» у формі капітальних трансфертів підприємствам для компенсації витрат на утримання служби замовника, є державною допомогою, у розумінні Закону, оскільки підтримка надається суб'єктам господарювання за рахунок місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

5.2.3. Оцінка допустимості державної допомоги

- (130) Якщо критеріїв Altmark не дотримано, для проведення відповідної оцінки застосовуються положення Рішення Європейської комісії від 20.12.2011 та Рамкове повідомлення щодо ПЗЕІ.
- (131) Відповідно до частини першої статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для таких цілей:
- 1) сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, рівень життя в яких є низьким або рівень безробіття є високим;
  - 2) виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру;
  - 3) сприяння окремим видам господарської діяльності або окремих економічних сфер, або суб'єктам господарювання в окремих економічних зонах, за умови, що це не суперечить міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
  - 4) підтримки культури, креативних індустрій, туризму та збереження культурної спадщини, якщо вплив такої державної допомоги на конкуренцію є неістотним.
- (132) Відповідно до Рішення Європейської комісії від 20.12.2011, Рамкового повідомлення щодо ПЗЕІ відповідальність за надання ПЗЕІ покладається на виконавців таких послуг відповідним актом, яким встановлено, зокрема:
- *зміст та тривалість зобов'язань щодо надання ПЗЕІ (тривалість визначається виходячи з об'єктивних критеріїв, зокрема періоду амортизації основних засобів, необхідних для надання ПЗЕІ);*
  - *суб'єкт(и) господарювання та, де це можливо, відповідна територія;*
- Відповідними розпорядженнями Виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» визначено замовником реконструкції, ремонту та

облаштування об'єктів, встановлено зміст зобов'язання щодо надання ПЗЕІ. Проте, відповідно до підпункту 2 пункту «а» частини першої статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить виконання або делегування на конкурсній основі генеральній будівельній організації (підрядній організації) функцій замовника на будівництво, реконструкцію і ремонт житла, інших об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури комунальної власності. Отже, КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» було визначено замовником, без проведення конкурсу, всупереч вимогам Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», тобто не можуть вважатися належними отримувачами державної допомоги;

- *характер будь-яких спеціальних чи ексклюзивних прав, що надаються суб'єкту(ам) господарювання;*

Програма, відповідні розпорядження Виконавчого органу КМР (КМДА), якими КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» визначено замовниками об'єктів, не містять опису будь-яких спеціальних чи ексклюзивних прав щодо надання ПЗЕІ, що надаються цим суб'єктам господарювання, тобто, вимогу критерію не дотримано.

- *опис механізму компенсації та параметрів для розрахунку, контролю та перегляду компенсації (сума компенсації не повинна перевищувати суму, необхідну для покриття чистих витрат (чистої фінансової різниці) між понесеними при наданні ПЗЕІ витратами та доходами суб'єкта господарювання від надання ПЗЕІ, з урахуванням розумного рівня прибутку. Чисту вартість можна розрахувати як різницю між витратами на надання ПЗЕІ та доходами від їх надання. До витрат, які необхідно враховувати, належать усі витрати, необхідні для надання ПЗЕІ; якщо діяльність суб'єкта господарювання обмежується наданням ПЗЕІ, усі його витрати можуть бути враховані; якщо суб'єкт господарювання також надає інші послуги, необхідно враховувати тільки ті витрати, які пов'язані з наданням ПЗЕІ (у такому випадку необхідне використання параметрів для розподілу витрат і доходів); витрати, пов'язані з інвестиціями, можуть бути взяті до уваги, якщо це необхідно для функціонування послуги загального економічного інтересу);*

Компенсація розраховується відповідно до ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва» в обґрунтованому замовником розмірі, але не більше ніж 2,5 відсотка від підсумку графи 7 глав 1-9 зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкту будівництва. Відповідно до наданого розрахунку витрат на утримання служби замовника КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» показник витрат на утримання служби замовника складає 2,5. Кошти спрямовуються на покриття адміністративних витрат та інших операційних витрат, зокрема, матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизацію.

Однак, відсутні належні обґрунтування та докази від надавача того, що сума компенсації не перевищує суму, необхідну для покриття чистих витрат (чистої фінансової різниці) між понесеними при наданні ПЗЕІ витратами та доходами від надання ПЗЕІ щодо кожного конкретного об'єкта. Тобто, вимогу критерію не дотримано.

- *опис заходів щодо уникнення та повернення будь-якої надмірної компенсації (відповідний орган повинен забезпечувати, щоб компенсація за надання ПЗЕІ відповідала встановленим вище умовам; у разі отримання надмірної компенсації, така компенсація повинна бути повернена, а параметри для розрахунку компенсації*

повинні бути оновлені на майбутнє. Для контролю за надмірною компенсацією повинні проводитись регулярні перевірки, принаймні кожні три роки протягом виконання зобов'язань).

Надавач не надав належного опису заходів щодо уникнення та повернення будь-якої надмірної компенсації (відсутній механізм забезпечення того, щоб компенсація за надання ПЗЕІ відповідала встановленим вище умовам (зокрема, що сума компенсації не перевищує суми, необхідну для покриття чистих витрат (чистої фінансової різниці) між понесеними при наданні ПЗЕІ витратами та сумою компенсації), а в разі отримання надмірної компенсації – повернення такої компенсації; у разі отримання надмірної компенсації параметри для розрахунку компенсації повинні бути оновлені на майбутнє. Тобто, вимогу критерію не дотримано.

- (133) Враховуючи викладене, положення Рішення Європейської комісії від 20.12.2011 та Рамкового повідомлення щодо ПЗЕІ не дотримано, у зв'язку із чим надання компенсації витрат служби замовника КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» може призвести до надання необґрунтованого розміру витрат на здійснення господарської діяльності.
- (134) Отже, підтримка КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ», що надається з бюджету м. Києва для здійснення функцій замовника, є державною допомогою, недопустимою для конкуренції відповідно до частини першої статті 2 Закону.
- (135) Отже, з урахуванням пункту 8 частини першої статті 1 Закону, державна допомога, що надається КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» для здійснення функцій замовника, є незаконною державною допомогою, недопустимою для конкуренції, та підлягає поверненню.
- (136) Повернення незаконної державної допомоги, недопустимої для конкуренції, здійснюється відповідно до Порядку повернення незаконної державної допомоги, недопустимої для конкуренції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.07.2017 № 468.

6. ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ НАДАВАЧА ЩОДО ПОДАННЯ ПРО ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (137) Листом від 06.11.2020 № 061-11202/08 (вх. № 5-01/14587 від 10.11.2020) (далі – Лист –заперечення) Надавачем надано свої зауваження та заперечення на Подання з попередніми висновками у справі № 500-26.15/48-20-ДД по суті порушених питань.
- (138) *Надавач зазначає, що виконавчий орган місцевого самоврядування позбавлений можливості визначити замовника будівництва на конкурсній основі, оскільки ані Закон України «Про публічні закупівлі», ані Закон України «Про місцеве самоврядування не визначають порядку проведення конкурсу з визначення замовника будівництва майна територіальної громади. Також Надавач доходить висновку, що оскільки замовником в публічних закупівлях не може бути юридична особа приватного права, яка здійснює діяльність на комерційній основі, то проведення конкурсу з визначення замовника будівельних робіт у порядку, встановленому Законом України «Про публічні закупівлі» є неможливим. Тому визначення КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвест-УКБ» замовниками робіт без проведення конкурсу не створює економічну конкуренцію.*

- (139) Підпунктом 2 пункту «а» частини першої статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать виконання або делегування на конкурсній основі генеральній будівельній організації (підрядній організації) функцій замовника на будівництво, реконструкцію і ремонт житла, інших об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури комунальної власності. Також схожа норма про делегування функцій замовника міститься в частині третій статті 33 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», відповідно до якої функції замовника на будівництво виконавчий орган місцевої ради, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації виконують безпосередньо або можуть делегувати їх на конкурсній основі генеральному підряднику (підряднику) у порядку, встановленому законодавством. Наведені норми законодавства прямо передбачають безпосереднє виконання органами сільських, селищних, міських рад або делегування на конкурсній основі генеральній будівельній організації функцій замовника.
- (140) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (141) Відповідно до Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107(1) Договору про функціонування Європейського Союзу на практиці вважається, що спотворення конкуренції у значенні, передбаченому статтею 107(1) Договору, існує тоді, коли держава надає фінансові переваги суб'єкту господарювання в лібералізованому секторі, де існує або може існувати конкуренція.
- (142) Як вбачається із чинного законодавства при визначенні суб'єкта господарювання замовником будівництва може існувати конкуренція, оскільки законодавчо передбачено делегування цих функцій на конкурсній основі.
- (143) *Також Надавач у Листі-запереченні зазначає, що Київська міська державна адміністрація є повноважним органом, до компетенції якого належить вирішення питання щодо виконання функцій замовника на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт об'єктів комунальної власності, шляхом надання цих функцій профільним комунальним підприємствам. Приймаючи рішення про виконання функцій замовника комунальними підприємствами, Київська міська державна адміністрація діє на підставі і у межах повноважень та у спосіб, визначений чинним законодавством. А виконання функцій замовника через комунальні підприємства є саме безпосереднім здійсненням господарської діяльності органу місцевого самоврядування через комунальну установу, про що є пряма вказівка чинного законодавства.*
- (144) Отже, Надавач ототожнює себе як орган влади та Отримувачів – виконавців функцій замовника, які є комунальними підприємствами. Тобто Отримувачі є безпосередніми виконавцями господарської діяльності органу місцевого самоврядування в частині виконання функцій замовника. Так, на думку Надавача, виконуються вимоги законодавства щодо виконання органом місцевого самоврядування функцій замовника безпосередньо, без делегування на конкурсній основі генеральному

підряднику. Отже, з наведеного випливає, що Надавач фактично вважає Отримувачів структурним підрозділами КМДА.

- (145) Варто зазначити, що Відповідно до частини першої статті 62 Господарського кодексу України підприємство – самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої господарської діяльності в порядку, передбаченому цим Кодексом та іншими законами.
- (146) Згідно із частиною першою статті 42 Господарського кодексу України підприємництво - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.
- (147) Статтею 78 Господарського кодексу України встановлено, що комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління, орган, до сфери управління якого входить комунальне унітарне підприємство, є представником власника – відповідної територіальної громади і виконує його функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами; майно комунального унітарного підприємства перебуває у комунальній власності і закріплюється за таким підприємством на праві господарського відання (комунальне комерційне підприємство) або на праві оперативного управління (комунальне некомерційне підприємство); комунальне унітарне підприємство не несе відповідальності за зобов'язаннями власника та органу місцевого самоврядування, до сфери управління якого воно входить.
- (148) В Статутах Отримувачів зазначено, що вони здійснюють свою господарську діяльність на засадах господарської самостійності, мають самостійний баланс, можуть здійснювати без обмежень інші види господарської діяльності. Зрештою, орган місцевого самоврядування та комунальне підприємство не є єдиною юридичною особою. Отже, їх ототожнення є безпідставним.
- (149) *Надавач зазначає, що Антимонопольний комітет України, при здійсненні аналізу допустимості державної підтримки для КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ», необгрунтовано та безпідставно здійснив поділ коштів для проведення капітальних ремонтів, реконструкції, будівництва об'єктів на певні групи та виділив в окрему групу «утримання служби замовника».*
- (150) Відповідно до статті 8 Закону до повноважень Комітету як Уповноваженого органу з питань державної допомоги належить, зокрема, визначення належності до державної допомоги заходів з підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, оцінювання допустимості державної допомоги для конкуренції, прийняття рішень, передбачених цим Законом.
- (151) Вказаний Надавачем підхід було застосовано Комітетом виходячи з того, що однією з ознак державної допомоги є надання підтримки суб'єкту господарювання. У Повідомленні отримувачами коштів було визначено КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ». Однак, у ході розгляду Повідомлення та справи

№ 500-26.15/48-20-ДД про державну допомогу було встановлено, що КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ» з загальної суми підтримки залишають на покриття витрат на утримання служби замовника до 2,5 % від вартості будівництва. Інша частина від загальної суми надалі перераховується підрядним організаціям для здійснення реконструкції, ремонту та будівництва закладів охорони здоров'я.

- (152) Отже, виділення Комітетом витрат на утримання служби замовника для окремого аналізу наявності державної допомоги є обґрунтованим з огляду на наявність двох різних рівнів діяльності КП «Інженерний центр» та КП «Житлоінвестбуд-УКБ». Першого рівня: як замовників робіт з будівництва, ремонту та реконструкції, які залучають підрядні організації для безпосередньої реалізації цих функцій та спрямовують їм частину коштів; та другого рівня, як замовників робіт з будівництва, ремонту та реконструкції, які отримують кошти за здійснення функції замовника для покриття власних витрат.
- (153) Також варто зазначити, що вищезазначений поділ був здійснений і Надавачем – перелік та обсяги витрат, які включаються до послуги «функція замовника» для КП «Житлоінвестбуд-УКБ» у розмірі 6 776, 1 тис. грн було надано Надавачем у листі від 31.07.2020 № 061-7765/08.01 (вх. від 19.08.2020 № 5-01/10726).
- (154) *Надавач зазначає, що позиція щодо невмотивованості виокремлення будь-якої частини витрат із загальної затвердженої кошторисної вартості будівництва об'єкту зазначена у рішенні Окружного адміністративного суду міста Києва від 23.12.2019 у справі № 640/21523/19 за позовом Департаменту будівництва та житлового забезпечення виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) до Антимонопольного комітету України, треті особи: комунальне підприємство з утримання та експлуатації житлового фонду спеціального призначення «Спецжитлофонд», комунальне підприємство з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ», комунальне підприємство «Інженерний центр», комунальному підприємству з експлуатації і ремонту житлового фонду «Житло-сервіс» про визнання протиправним та скасування рішення Антимонопольного комітету України від 26.09.2019 № 645-р, яке постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 18.03.2020 залишено без змін. Постанова Шостого апеляційного адміністративного суду від 18.03.2020 набрала законної сили з дати її прийняття.*
- (155) Відповідно до статті 328 Кодексу адміністративного судочинства України учасники справи, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право оскаржити в касаційному порядку рішення суду першої інстанції після апеляційного перегляду справи, а також постанову суду апеляційної інстанції повністю або частково у випадках, визначених цим Кодексом.
- (156) Відповідно до статті 349 Кодексу адміністративного судочинства України Суд касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги має право, зокрема, скасувати судові рішення судів першої та (або) апеляційної інстанцій повністю або частково.
- (157) Зазначаємо, що Комітетом 21.05.2020 подано касаційну скаргу на рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 23.12.2019 та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 18.03.2020 у справі

№ 640/21523/19. Ухвалою Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 09.06.2020 відкрито касаційне провадження у справі № 640/21523/19.

(158) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», пунктом 8 розділу VI Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12.04.2016 № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.2016 за № 686/28816 та Порядком повернення незаконної державної допомоги, недопустимої для конкуренції, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2017 року № 468, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що підтримка, яка надається Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) відповідно до Рішення Київської міської ради від 12.12.2019 № 456/8029 «Про бюджет міста Києва на 2020 рік», Рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018-2020 роки» (зі змінами) комунальному підприємству «Інженерний центр» та комунальному підприємству з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ» на період з 01.01.2020 по 31.12.2020, **що буде перерахована підрядним організаціям, які визначаються за тендером відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», для реконструкції та капітального ремонту закладів охорони здоров'я, оновлення їх матеріально-технічної бази, не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
2. Визнати, що підтримка, яка надається Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) відповідно до Рішення Київської міської ради від 12.12.2019 № 456/8029 «Про бюджет міста Києва на 2020 рік», Рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018-2020 роки» (зі змінами), комунальному підприємству «Інженерний центр» та комунальному підприємству з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ» на період з 01.01.2020 по 31.12.2020 для здійснення функції замовника, **є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
3. Визнати, що підтримка, яка надається Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) відповідно до Рішення Київської міської ради від 12.12.2019 № 456/8029 «Про бюджет міста Києва на 2020 рік», Рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018-2020 роки» (зі змінами), комунальному підприємству «Інженерний центр» та комунальному підприємству з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ» на період з 01.01.2020 по 31.12.2020 для здійснення функцій замовника, **є державною допомогою, недопустимою**

для конкуренції відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

4. Припинити надання незаконної державної допомоги, визнаної недопустимою для конкуренції, яка надається комунальному підприємству «Інженерний центр» та комунальному підприємству з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ» для здійснення функцій замовника, шляхом внесення відповідних змін до актів, що були правовою підставою для надання та отримання цієї державної допомоги: Рішення Київської міської ради від 12.12.2019 № 456/8029 «Про бюджет міста Києва на 2020 рік», Рішення Київської міської ради від 21.12.2017 року № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018-2020 роки» (зі змінами).
5. Повернути незаконну державну допомогу, визнану недопустимою для конкуренції, у фактично наданому обсязі.

5.1. Зобов'язати Департамент охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації):

- негайно після офіційного оприлюднення цього рішення розпочати його виконання;
- у двомісячний строк з дати офіційного оприлюднення цього рішення забезпечити виконання заходів щодо повернення незаконної державної допомоги, визнаної недопустимою для конкуренції, в обсязі, наданому комунальному підприємству «Інженерний центр» та комунальному підприємству з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ» на дату офіційного оприлюднення рішення;
- ужити в межах повноважень, визначених законом, вичерпних та ефективних заходів для забезпечення повернення незаконної державної допомоги комунальному підприємству «Інженерний центр» та комунальному підприємству з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ»;
- у разі порушення провадження у справі про банкрутство комунального підприємства «Інженерний центр» та комунального підприємства з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ», Департамент охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) зобов'язаний вступити до судового процесу та вчинити інші відповідні дії, передбачені законодавством, щодо відновлення платоспроможності боржника, у тому числі подати відповідні вимоги кредиторів про повернення незаконної державної допомоги;
- не пізніше останнього дня двомісячного строку з дати офіційного оприлюднення цього рішення повідомити Антононопольний комітет України про вжиті Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), комунальним підприємством «Інженерний центр» та комунальним підприємством з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ» заходи з повернення незаконної державної допомоги та надати відповідне документальне підтвердження;
- забезпечити повернення незаконної державної допомоги комунальним підприємством «Інженерний центр» та комунальним підприємством з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ» не пізніше останнього дня шестимісячного строку з дати офіційного оприлюднення цього рішення;
- у разі наявності підстав, які унеможливають (перешкоджають) виконання (виконанню) цього рішення, надати письмові пояснення щодо наявності перешкод для його виконання не пізніше двох днів з моменту виявлення таких обставин; надання таких пояснень не звільняє від обов'язку виконати рішення у повному обсязі;
- надати належні докази виконання рішення.

- 5.2. Комунальному підприємству «Інженерний центр» та комунальному підприємству з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ» не пізніше останнього дня шестимісячного строку з дати офіційного оприлюднення цього рішення:
- вчинити дії, передбачені заходами Департаментом охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), для забезпечення повернення незаконної державної допомоги;
  - повернути незаконну державну допомогу, визнану недопустимою для конкуренції у фактично наданому обсязі, шляхом перерахування у дохід загального фонду бюджету міста Києва;
  - інформувати Департамент охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та Антимонопольний комітет України про виконання цього рішення;
  - надати Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) та Антимонопольному комітету України докази виконання рішення з поданням засвідчених в установленому порядку копій документів, які підтверджують його виконання.
6. Зобов'язати Департамент охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) проінформувати Антимонопольний комітет України про припинення надання незаконної державної допомоги протягом двох місяців та про повернення незаконної державної допомоги протягом шести місяців з дати офіційного оприлюднення цього рішення та надати належні докази виконання цього рішення.

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА